

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoCsp/19/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121488918
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Zlocha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6121488918.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Zlochu a sudkýň JUDr. Renáty Deákovovej a JUDr. Danice Kočíčkovej ako členiek senátu, v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Mýtna 48, Bratislava, zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Mýtna 48, Bratislava, proti žalovanej: L. Y., nar. XX. januára XXXX, trvale bytom G. XXX/X, Q., toho času A. XX, XXX XX Q. Q., o zaplatenie sumy 12.412,78 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 20Csp/9/2022-114 zo dňa 28. apríla 2022, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu **p o t v r d z u j e** .

II. Žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %, ktoré jej je žalobca **p o v i n n ý** zaplatiť v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o ich výške.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom č.k. 20Csp/9/2022-114 zo dňa 28. apríla 2022 (ďalej len „napadnutý rozsudok“ alebo „napadnuté rozhodnutie“) žalobu v celom rozsahu zamietol (prvá výroková veta) a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi vo výške 100 % (druhá výroková veta).

1.1 Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť istinu vo výške 12.412,78 Eur s úrokom z omeškania 5 % ročne z tejto sumy od 2.2.2019 do zaplatenia a trovy konania, a to titulom uzatvorenej zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 11.8.2017.

1.2 Proti platobnému rozkazu vydanému v upomínacom konaní podala žalovaná odôvodnený odpor. Súd prvej inštancie tak vykonal dokazovanie listinami, na základe ktorých mal preukázané, že zmluvou o úvere, ktorú so žalovanou uzatvoril právny predchodca žalobcu VÚB, a.s., bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 13.860,- Eur s lehotou splatnosti 96 mesiacov s dátumom prvej anuitnej splátky na 11.9.2017 a termínom konečnej splatnosti dňa 11.8.2025; poslednú splátku však žalovaná vykonala dňa 7.9.2018, splátky za ďalšie mesiace nevykonala. Žalobca do konania predložil listinu označenú ako „Tretia upomienka - pokus o zmier“ (ďalej len „výzva“) zo dňa 22.11.2018, v ktorej žalovanú vyzval na úhradu pohľadávky po lehote splatnosti vo výške 568,05 Eur; k predmetnej výzve žalobca predložil poštový podací hárok, na ktorom je pod podacím číslom D uvedená žalovaná. Doručenie výzvy na predčasné splatenie zostatku úveru zo dňa 18.1.2019, ktorou bolo žalovanej oznámené, že došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, žalobca preukázal doručenkou zo dňa 25.1.2019.

1.3 Súd prvej inštancie skúmal, či bolo možné pohľadávku zosplatiť a postúpiť ju v zmysle ustanovenia § 92 ods.8 zákona č. 483/2001 o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o bankách“) na žalobcu. Sporným bolo preukázanie zaslania písomnej výzvy žalovanej, nakoľko len samotný podací hárok, ktorý neobsahuje dátum podania ani pečiatku pošty, neodôvodňuje bez ďalšieho záver, že predmetná výzva bola daná na poštovú prepravu a bola doručená do dispozície žalovanej. Súd prvej inštancie tak konštatoval, že podmienky pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle §17 ods.1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“ alebo „zákon o spotrebiteľských úveroch“) a § 92 ods.8 zákona o bankách neboli splnené a žalobca tak nie je aktívne vecne legitimovaný v tomto konaní. Z uvedeného dôvodu okresný súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

1.4 O trovách konania rozhodol okresný súd v zmysle § 255 ods.1 v spojení s § 262 ods.1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) a žalovanej, ktorá bola v konaní úspešná, priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % voči žalobcovi.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca (ďalej aj „odvolateľ“) v zákonom stanovenej lehote odvolanie; navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že zaviazže žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 12.412,78 Eur a úrok z omeškania 5 % ročne z tejto sumy od 2.2.2019 do zaplataenia a prizná mu náhradu trov konania. Uplatnil odvolacie dôvody uvedené v ustanovení § 365 ods.1 písm. d), e), f) a h) C.s.p.; tvrdil tak, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.1 Žalobca namietal, že spolu so žalobou predložil nielen tretiu upomienku zo dňa 22.11.2018, ale aj podací hárok, z ľavej bočnej strany ktorého vyplýva dátum 22.11.2018, kedy bola výzva daná na poštovú prepravu; táto bola doručovaná žalovanej na adresu uvedenú v zmluve, inú adresu na prijímanie písomností neuviedla. V súvislosti s posudzovaním účinkov doručovania poštových zásielok poukázal na uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Obdo/73/2016 a sp.zn. 5Cdo/129/2010 ako aj na uznesenie konajúceho senátu odvolacieho súdu sp.zn. 11Co/1/2022 zo dňa 28.2.2022, v ktorom bolo konštatované, že rozhodujúca je skutočnosť, či mal adresát objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom zásielky ako aj, že je postačujúce preukázať, že právny úkon bol doručovaný, nie aj doručený.

2.2 Odvolateľ poukazuje na ustanovenie § 92 ods.8 zákona o bankách a z neho vyplývajúce podmienky postúpenia pohľadávky konštatoval, že ich splnenie preukázal, v dôsledku čoho došlo k riadnemu a platnému postúpeniu pohľadávky.

3. Žalovaná k odvolaniu žalobcu písomné vyjadrenie nepodala.

4. Krajský súd, ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní, vec preskúmal v rozsahu § 380 ods.1 C.s.p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods.1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods.1,2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

4.1 Podľa § 387 ods.1,2 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

5. Odvolací súd preskúmal podstatné odvolacie námietky žalobcu, napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako aj konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne. S tvrdeniami žalobcu sa vysporiadal už súd prvej inštancie v preskúmanom rozsudku a odvolací súd nezistil dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odkloniť. Odvolací súd si tak osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku uvádza nasledujúce skutočnosti:

6. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy jedna strana sporu predstavuje subjekt práva a strana druhá je subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v civilnom procese používa pojem vecná legitímácia. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie „také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta.“ (pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Cdo/205/2009 zo dňa 29.6.2010). Ak súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nie je aktívne vecne legitímovaný v tomto konaní, konštatujúc nedodržanie podmienok daných ustanovením § 92 ods.8 zákona o bankách a § 17 ods.1 zákona o spotrebiteľských úveroch, vec správne právne posúdil.

6.1 Postúpenie pohľadávky banky na nebankový subjekt je totiž možné len v prípade splnenia podmienok vyplývajúcich z ustanovenia § 92 ods.8 zákona o bankách; prvou podmienkou predpokladanou ustanovením § 92 ods.8 zákona o bankách je písomná výzva banky adresovaná klientovi na úhradu dlžného záväzku a druhou je omeškanie dlžníka so splnením postupovanej pohľadávky dlhšie ako 90 dní. Ustanovenie zákona o bankách neurčuje, kedy má banka výzvu realizovať, nedefinuje ani jej obsahové náležitosti, a teda za výzvu predpokladanú ustanovením § 92 ods.8 zákona o bankách bolo možné v prejednávanej veci považovať aj výzvu právneho predchodcu žalobcu zo dňa 22.11.2018, ktorú realizoval za účelom postupu podľa ustanovenia § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka a na základe ktorej mienil vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Na preukázanie odoslania predmetnej výzvy žalovanej predložil žalobca podací hárok, na ktorom však absentuje údaj o dátume podania ako aj denná pečiatka pošty a podpis zamestnanca; dátum žalobcom tvrdeného podania na pošte dňa 22.11.2018 je možné vyvodiť len z ľavého rohu, v ktorom je uvedené „E XXXXXX_CPSCX_X_HAROK“. Podací hárok však nemožno považovať za dôkaz preukazujúci doručenie zásielky prepravcom do dispozície adresáta; z podacieho hárku založeného v súdnom spise nie zrejmé, či skutočne bola zásielka daná na poštovú prepravu, nakoľko len samotné označenie ľavého dolného rohu nemožno považovať za relevantné preukázanie danej skutočnosti. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Obo/3/2008 zo dňa 2. apríla 2008, v ktorom konštatoval, že „...podací lístok o podaní doporučenej zásielky je len dôkazom o tom, že žalovaný žalobcovi zaslal listovú zásielku, ale nepreukazuje obsah tejto listovej zásielky ani jej doručenie.“ Obdobný záver vyslovil aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp.zn. I. ÚS 174/09 zo dňa 24. júna 2009, v zmysle ktorého sa dostala strana do dôkaznej núdze, keď ako dôkaz doručenia oznámenia predložila iba podací lístok bez špecifického označenia obsahu zásielky.

6.2 Pre nastúpenie účinkov vyplývajúcich z prejavu vôle smerujúceho voči neprítomnej osobe - adresátovi sa v zmysle ustanovenia § 45 ods.1 Občianskeho zákonníka vyžaduje, aby sa tento dostal do sféry dispozície adresáta, čím by mu bola vytvorená aspoň objektívna možnosť oboznámiť sa s jeho obsahom; odvolací súd nemal preukázané doručovanie zásielky či už predloženou doručenkou alebo samotnou vrátenou zásielkou, kde by bol uvedený dôvod neprevzatia predmetnej zásielky. Je neprípustné, aby k vzniku, zmene alebo zániku práv alebo povinností účastníka právneho vzťahu dochádzalo na základe prejavu vôle konajúceho subjektu bez toho, aby bola adresátovi daná aspoň objektívna možnosť oboznámiť sa s takýmto úkonom; je tak potrebné preukázať nielen podanie zásielky na pošte, ale aj jej dôjdenie do dispozičnej sféry adresáta, uvedené však žalobca nepreukázal.

6.3 Bez doručenia písomnej výzvy banky do dispozičnej sféry žalovanej nemohlo dôjsť k platnému zosplateniu úveru, a tak nemohli byť splnené ani podmienky ustanovenia § 92 ods.8 zákona o bankách; predmetné ustanovenie bolo totiž potrebné vykladať v spojení s ustanovením § 17 ods.1 zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorým zákonodarcu obmedzil prevod pohľadávok zo spotrebiteľských úverov len na pohľadávky po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávky, ktoré sa stali splatnými pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

7. Nakoľko nedošlo k platnému zosplateniu pohľadávky, neboli splnené ani podmienky pre jej platné postúpenie, čo malo za následok, tak ako konštatoval už súd prvej inštancie, zamietnutie žaloby nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1,2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil. Odvolací súd podrobil odvolaciemu prieskumu

aj závislý výrok o nároku na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie správne aplikoval ustanovenie § 255 ods.1 v spojení s ustanovením § 262 ods.1,2 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa princípu úspechu a správne nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu priznal žalovanej.

8. V súvislosti s doručovaním hmotnoprávných úkonov banky dlžníkovi došlo k zmene rozhodovacej praxe konajúceho senátu odvolacieho súdu, ktorý po hlbšej analýze rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5Cdo/36/2020 zo dňa 15.decembra 2020 uverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 1/2021 pod R č.4, zmenil aj spôsob jeho výkladu; rovnako prihliadol na aktuálnu rozhodovaciu prax iných senátov odvolacieho súdu ako aj všeobecných súdov Slovenskej republiky a konštatuje, že nie je rozhodujúce, či bol právny úkon obsahujúci určitý prejav vôle odoslaný, ale či sa aj dostal do dispozičnej sféry adresáta, ktorému tým bola objektívne vytvorená možnosť oboznámiť sa s jeho obsahom; určujúcou tak je skutočnosť, či mal adresát možnosť oboznámiť sa s obsahom zásielky, nie či zásielku prevzal a oboznámil sa s jej obsahom. Len samotné preukázanie, že určitá zásielka bola odovzdaná na poštovú prepravu neodôvodňuje bez ďalšieho záver, že zásielka sa do sféry adresáta aj dostala; preukazuje len, že sa dostala do sféry poštového podniku. Uvedený záver je aj plne v súlade so žalobcom citovaným rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Obdo/73/2016, v zmysle ktorého nadobúda adresát objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom zásielky vhođením oznámenia o uložení zásielky do poštovej schránky adresáta; v uznesení sp.zn. 5Cdo/129/2010 dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde (a teda nie, keď je odovzdaný na poštovú prepravu). Na základe vyššie uvedeného zároveň nie je rozsudok konajúceho senátu zo dňa 28.2.2022 vydaný pod sp.zn. 11Co/1/2022 plne aplikovateľný.

9. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanej, ktorá bola v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešná, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %. O výške trov konania rozhodne súdny úradník súdu prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením.

10. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods.2 veta druhá C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).